

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szordán és szombaton este
Késiratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona. félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legjutányosabb árun költhetünk

Temetés a fronton.

Sassy Csaba, a 10-es honvédek tartalékos hadnagya, a jeles újságíró küldötte a harctérről ezt az érdekes levelet.

Tegnap reggel egy ritka vendég: a nap, már a hajnali órákban feltűrközött az égbe. Boldogan néztük, mert jó tíz napja már csak ködben és esőben volt részünk. Mintha az entente államok sauerdése az időjárás viszonyokra is kiterjedne és a muszkák a londoni ködöt kiköcsönözték volna ide Brest-Litovsk alá. Egész nap, egész hatvan sűrű, terjedő köd ülte meg a tájat és térségre kényszerítette a repülőgépeinket, melyek nem szállhattak fel a ködfelhőkben és nem deríthették fel a muszka állásokat.

Tegnap reggel végre kislőtött a nap és vele együtt mintha valami lidérenyomás alul szabadult fel a kedélyünk. A jó hangulat azonban nem sokáig tartott, megszólalt a telefon és megtudtuk, hogy támadás lesz az orosz állások ellen. Előre kell nyomulni, hogy minél szorosabba zárjuk a gyűrűt Brest-Litovsk körül, hogy minél jobban megközelíthessük az orosz páncélhordókat, melyekben ugyancsak erős állást foglalt az orosz.

Támadás lesz... futott végig a hír mindannyiunk ajkán és nyomában gondolkodtunk mindannyian. Arra gondoltunk, hogy vajjon ki og ma elhullani? Lemaradói? Kinek a gyertyáját fogják ma elolítani? Ki nem látja meghalnap reggel az új nap új ragyogását.

Azután már csendesebben, le-tompított kedvű hangulatban teltek az órák... Majd elkövetkezett a támadás órája. Fegyverek pattogtak, gépfegyverek ropogtak, hullott a srappell és zugva-bugva jött a gránát. Elkövetkezett a dél, el az alkonyat, de a támadás saja csak nem akart elülni. Ha szünet is néha a harc hevessége, rövidesen újra elkezdődött és még erősebben viharzott. — Este felé azután már eredményeket jelentett a telefon. Jó híreket, rossz híreket. A rossz hírek a vesztéséről szóltak. Így tudtuk meg, hogy súlyosan sebesült, majd hogy meghalt az egyik közkedvelt, fiatal tiszt, Baghy Béla honvédszászlós.

Eléstének híre annyiival mélyebb részvétet keltett, mert tudtuk, hogy az elesett bajtársunk unokaöccse a vilós 10-es honvédekred erdárparancsnokának, Kobak Béla ezredesnek.

A civiléletben is, — értem ezalatt a békeviszonyokat — mindig

az öröm és a bánat érzésének közössége az, ami közelebb hozza egymáshoz a lelkeket. Hát még most a háboruban! Itt senki sem él magának, magáért. Itt tömegéletet élünk mindannyian. Tömegérzések uralkodnak az indulatainkon, a lelkünkön. Itt szorosabb kapcsolatokat teremt az emberek között az egymásrataltságot érzése. Közelebb húzódnak egymáshoz, szinte összebúgnak a lelkek. Közös az öröm, melyben fel ujjonganak... Közös a bánat, a részvét, melyben elsiárlják magukat. — Közös minden érzés, minden öröm és minden bánat.

Tudtuk mindannyian, amennyire szerette a mi vitéz ezredesünk unokaöccsét. Ezért éppen azért a szomorúsága, a bánata mekkoraságát, a vesztése nagyságát és azért mi is úgy éreztük, hogy valahogy nagyon megfogta a szívünket ez a mai szomorúság. Hős fiú volt. Kemény elhatározású, büszke sarja az alföldi pusztának. Bátor volt tulontul és az okozta a vesztését is. Alig volt a muszka rajvonala 150—200 lépésre a mi rajvonalkunk előtt... És Baghy zászlós háromszor is kiállt a fedezékre elkérte az egyik katona fegyverét és egész alakot mutatva, istenkísértető vakmerőséggel dacolt a halállal, lötte a muszkát szegény, míg egy golyó a mellébe nem furódott.

Este fél 10 órakor már puha, friss, illatos szénával ágyazott koscsiban hozták be a faluba a halálérdőből vitéz Baghy Béla zászlós holttestét.

Mióta a harctéren van, most először jön a távonál mög. Most csak halva. Míg élt, mindig az első sorban küzdött. Elve nem jött hátra.

Tegnap délben még élt, még vidám, jókedvű volt és ma délben már el is hantoltuk. Itt temettük el a falu temetőjében. Két ács, illetve asztalos mesterségű katona reggel koporsót csinált fehér fenyőfadeszkából. Abba fektettük. A fejénél két szál gyertya égett. A ravatalon virágos koszorúk. Minden késői szépsége, virágdisze, bokrétfája itt volt az orosz mezőnek, bokrétfája ittegye egy fiatal hős ravatalát.

Tizenegy óra megérkezett az ezredes úr, Hadfy altábornagy öngyméltósága, a hős hadosztályparancsnok megengedte ki, hogy unokaöccse temetésére bejűhessen az állásból. Ezt azért írom meg, hogy lássák az otthoniak, mi módon heves harcok dultak itt, milyen fontoságu események perognak le, ami-

kor annyira le van kötve egy háborus esztendő minden tapasztalatát bíró ezredes minden perece, hogy még ilyen alkalmakkor is csak hagyatja el a helyét egy órára, ha arra felsőbb engedélyt kap. Itt mindenki egy közös célért küzd és még ilyen alkalmakkor is csak ugysszentelhet perceket a maga érseinek, ha a közös célért nagy munka megengedi.

Megérkezett az ezredes úr. Néma részvéttel, bensőséges igaz részvéttel köszöntöttük. Megállt a koporsó mellett, leemelte a szemfedele és még egyszer megnézte a kedves vonásokat, hogy mintegy a képeletben rajzolja lelkébe örökítse meg minden vonását a kedves fiatal ronnak... A szeméi eszalatt megteltek könnyekkel. A mi szemünkben is ott csillogott a bánat, a részvét szívárványos könnyecskéje. Aztán leszögezték a fenyőfakoporsót. A tetéjére helyezték a koszorukat és a hadosztályparancsnokság lőrszászádanak két kántorkatonája belefogott tábori lelkészünkkel együtt a „Circumderumt me...“ szomorú szolozsmájába. Az utcán, a nyitott kapu előtt poros tüzérsg vonult el. Harcdzött, bronzra sült arcú, tagbaszakadt németek meghatottan néztek a ravatalos udvart, a koporsó mellett könnyező főtisztal...

A szerztárs után a 9. honvédegyalgezed bandájának lassu ütemű gyászinduló mellett megindult a menet a temető felé. Félóra múlva már sírban pihent a kis fiatal tiszt. Sirja felé gyepféglákból zöld hant borult. A sírhant tetéjén virágos gyepféglákból kereszt, cserfalomb gíriandall körülfontva. A sírdomb végénél cserfakoszoru a következő feirással: „Hősi halált halt Baghy Béla m. kir. 10. honvédegyalgezedbebeli zászlós. VIII—22.“ Alatta következő két verssor.

„Vitéz honvédiszt volt, a halált vem fölte. Mindig előre ment, míg golyó nem érte.“

És csendesedve, szomoruan balagtunk vissza a temetőből. És csak úgy lopva, félénken tekintgetünk Brest-Litovsk irányába. Az jutott az eszünkbe, hogy az erős vár megvívása, hány derék honvéd életébe fog kerülni. Igaz, hogy nagyon várjuk a vár megdőlését, mert tudjuk, hogy mekkora jelentősége lesz Brest-Litovsk elestének. Mégis, az járt az eszünkbe, hogy ugyan ki kerül sorra. Kinek fogják ácsolni a legközelebbi koporsót? És szinte akarát nélkül, öntudatlanul inkább a a lelkünkkel, gondolatunkkal mondtuk, mint szóval, hogy:

„Ma még piros élet, holnap fehér álom“...

A városi t. ügyézi állás

A h. ügyész kérvénye a képviselőtestülethez.

Megemlékeztünk már arról, hogy a városházán egyszerre csak nélkülözhetővé vált többek között a városi h. ügyész is, minek folytán katonai szolgálata kapott behívást és már be is vonult.

A helyettes ügyész ez ügyben most egy érdekes beadványban fordult a város képviselőtestületéhez; előre is óvat emelven az ellen, hogy a katonasághoz való bevonulását esetleg arra használják fel, hogy őt elűssék a t. ügyézi állástól, melyet évek óta lát el a végleges megválasztásatá reményében.

Az érdekesen megokolt kérvényben a t. ügyész a következőket adja elő:

Tekintetes Képviselőtestület!

1912. évi május hóban választottam meg helyettes ügyésszé és azóta mintegy három és fél éven át lelkiismeretesen végzem a város ügyézi teendőit. Addig míg néhai Kiss Ödön úr, köztisztviselőben álló elődöm életben volt, kifejezetten lemondtam munkásságom díjazásáról, azért, hogy nagybeteget elődöm teljes fizetésének élvezetében megmaradhasson. Fizetést tehát csak mintegy két éve kapok a várostól, ez a fizetés is azonban csak a minimális helyettesi fizetés. Dacára ennek ugysszólván minden időmet a város ügyeinek szenteltem, mert mindig az volt és az ma is a szándékom, hogy amire az ügyézi állás végleges betöltésére kerül a sor, fáradságot és időt nem kimélő tevékenységemmel a végleges megválasztásra érdemeiket és elvitáztatlan előjogokat fogok szerezni. Köztudomásu dolog, hogy est a törekvésemet az által véltem elérni, hogy minden ügyben kizárólag a város jói felfogott érdekét tartottam szem előtt, és minden, a város igazgatásában beállott kormányzati változás vagy áramlat dacára tántoríthatatlan megmaradtam azon óél szolgálátában, hogy a város érdekét minden mellékleteintétfől magánérdektől, befolyástól mentem még saját személyem érdekeinek kárára is, becsületesen kell szolgálni.

A háborus esztendő alatt fokozott tevékenységet fejtettem ki, és ugysszólván ugyanazon hivatalos órákat töltöttem be mint a többi tisztviselő, jöllehet a szabályrendelet alapján nekem magánügyvédi gyakorlathoz is jogom van. Az a körlmény azonban, hogy időmet a hivatalos órák alatt a városnak

szenteltem, lehetlenné tette a magánpraxissal való foglalkozást és így magánirodám védelme a minimumra csökkent. Mind ezzel a cél érdekében nem törődtem. A végleges választás előtt ismeretlen okokból nem tartott meg, ma pedig hivatalos előterjesztés folytán előbb nyert felmentésem hatályon kívül helyezettét és katonai szolgálatra behívtam.

Számos és lelkesedéssel fogok kötelességemnek a harctéren is eléget tenni, azonban senkisémet kívánhatni, hogy amidőn a haza védelme iránti kötelességemet teljesítem, egyúttal nagyobb erkölcsi és anyagi veszteséget szenvedjek, mint más hadbavonult. Ugyanis, amennyiben a várostól élvezett szerény fizetésem megszüntetnék és helyettes ügyészi állásom más által töltenék be, én minden anyagi támogatás nélkül állnék, jóllehet mint kiképzetlen népfelkelő néhány hónapig a katonaságnál is arra vagyok utalva, hogy a saját zsebemből tartsam fenn magam. Ezenkívül, ha állásom mással töltenék be, eszem attól a lehetőségtől, hogy honvédelmi kötelességeim teljesítése után állásomat újból elfoglalhassam.

Mind ezek alapján a tekintetes Képviselőtestületnek minden személyi momentumtól ment igazságérzetére és méltányosságára apellálok akkor, amidőn a miniszteriumok által is hangoztatott azon elv alapján, hogy honvédelmi kötelességei teljesítése folytán senkisémet veheti el a bevonulás előtt állását, a következő határozat hozatalát kérem:

1. Mondja ki a tekintetes Képviselőtestület, hogy helyettes ügyészi állásomat fenntartja számomra azon időre, míg katonai kötelességemnek téve, hivatalomba visszatérhetek, mert törvény szerint is a helyettesítő tényleg választás az állás végleges betöltéséig érvényes.

2. Ezen időre az ügyészi teendők ellátásáról akként gondoskodik, hogy az egyes ügyekben szükséges jogi véleményeket a tiszteltbeli ügyészekről kéri be, vagy pedig megbizsa dr. Klein Károly képviselőtestületi tag ügyvédet, a leg sürgetőbb jogi teendők ellátásáért, elvesztett fizetésemet pedig részemre havonta továbbra is folyósítja.

Azért kérem dr. Klein Károly urat bizoni a leg sürgetőbb jogi teendők ellátásáért, mert dr. Klein Károly ur ezek elvégzésére teljesen díjmentesen lesz hajlandó és így a város egy fillérrel sem fog károsodni, ha eddigi fizetésemet továbbra is kiutalja.

Ezen kérelmem méltányossága kétségbe nem vonható alapon a; ezzel szemben oly esetleges terv vagy indítvány, mely szerint behatározásom folytán állásomat elvesztem és az más által töltesék be, nyilvánvalóan igazságtalan és nemcsak hogy törvényszerű jogaim sérelmével járna, de az emberi igazságérzet szemében csak visszatekintés lehet. Mert akkor amidőn katonai behatározásom pozitív alapja az, hogy állásom és személyem a hivatalos felterjesztésben nélkülözhetetlen volt jelezve, nyilvánvalóan szükségtelen az állásnak más személyrel betöltése, és ha mégis meg-

történnék, úgy kétségtelen lenne azon feltevés jogszerűsége, hogy felmentésem megszüntetése csak a személyes érdekekben történt.

Kiváló tisztelettel
Dr. Nagy Arthur
helyettes ügyész.

HIREK.

Tarnay-dalostély.

Ahol csak egy kis érzés van ebben az országban, ott munkába állnak az erők a felvidéki hajléktalanok megmentésére. Hát még a hol annyi érzés van, mint a Tarnay lelkében.

Tarnay Atajos zongoratanár, zenekadémiai tanár a háború kiörése óta beárta az országot és hangversenyeinek jövedelmét egy fillérig a háború áldozatainak adja. „Az Est” csak nemrég erreket nyugtázott neki a vak katonák számára, most pedig a felvidék rombadőlt házait segíti újjáépíteni gyönyörű dalával.

Nemsokára módunk lesz a dalostély részleteiről is értesítést adni.

— Gyász. Hammersberg Béla a cs. és kir. 52 ik gyalogezred hadnagya folyó évi augusztus hó 27 ik napján délután, az orosz Zota-Lipa front dicsőséges áttörésekor szakaszt rohamra vezetve, fiatal életének 18-ik évében hazajárt és királyáért hősi halált halt. — Vaszi József sátoraljaujhelyi köztisztviselőnek álló iparos, mint nagy részvétellel értesülünk e hó 3-án 46 éves korában elhunyt s temetése e hó 5-én, vasárnap ment végbe polgártársainak impozáns mértékben megünnepelt részvéte mellett. A megboldogult lekes és buzgó párt hiva volt a függetlenségi pártnak, hosszú éveken át viselte a Függetlenségi Kör pénztárnoki tisztét is, ugyancsak huzamosabb időig pénztárnoka volt az Ipartestületnek is.

— Kámkedő oroszok. Blaustein Herman szinyéri földbirtokos a napokban érdekes eset történt. Mikor a földbirtokos kocsiján erős reggeli közben a mezőre ment, egy falubeli parasztagda felhívta figyelmét két gyanús alakra, akik kérdték tőle, hogy merre vannak a Kárpátok. A földbirtokos erre utána hajtattott és felszólította őket, hogy vallják be kitérőket. Az oroszok először tagadni próbáltak, de az erőlyes felszólításra aztán elmondották, hogy a foglyaltáborból megszökött oroszok és már mintegy két hete bujdosnak a kukoricaföldeken és más rejtkehelyeken és a legközelebbi helyet keresik, ahol találkozhatnak az orosz sereggel, a mit úgy vélték, hogy Bukovinában találhatnak meg. Blaustein Herman erre kocsiira ültette őket, hogy a szomotoron csendőrségre vigye. Szomotoron aztán az előhívott csendőrök levetkőztették és megmozdították őket, amikor is kitűnt, hogy veszedelmes orosz kémek, akik a rabott civil ruha alatt orosz tisztii egyenruhát viseltek és mindkettőn mindenféle rajzokat, vaslatokat és írókat találtak hidakról és várakról készített rajzokkal stb., továbbá egy rezsírátval vértel bevont magyar csendőrségi szuronv.

Mai távirataink.

Visszavert orosz támadások.

Budapest, szept. 6.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

A beszarábiai határon és a Sereth-torkolattól keletre az oroszok tegnap megismételték heves ellentámadásait. Az ellenséget mindenütt visszavertük, miközben súlyos veszteségeket szenvedett. A szerethi harc vonalon és Brodytól keletre és Budnótól nyugatra levő vonalainkon a harctéri tevékenység az előző napok küzdelmeihez képest némileg alábbhagyott. Tarnopol környékén egy elsáncolt helyeséget az oroszoktól elragadtunk. Lucktól keletre előrenyomuló csapataink Olykától északra a legnehezebb viszonyok között támadások áthaladtak a posványos és elárasztott Putlavka lapályon. A Felső-Jasielda mentén küzdő cs. és kir. haderő előretört állásából és több helyen elérte az északi partot.

Olasz hadszíntér:

Az olaszok tegnap a tengermelléki harc vonalon és Karinthiában általában nem fejtettek ki tevékenységet. A Kreuzberg-Saltel területen ellenben Innichentől dél-nyugatra hosszabb szünet után heves ágyuharcot kezdetek és ott több ponton megkísérlék állásaink megközelítését. Gyalogsági harcra eddig nem került sor.

HÓFER altábornagy,
vezérkarifőnökhelyettese.

Előbbre haladtak a németek.

Berlin, szept. 6.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt. A Menin-yperni oronagukon lelőtünk egy kétfedelű ellenséges repülőgépet.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A Keleti tenger-től Grodnótól keletre fekvő vidékig a helyzet változatlan. A jobbszárny a Nyemen felé és Wolkowiesktől északra a Rossz-szakasz felé közeledik.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja az ellenséges haderőkkel folytatott harcokban előrenyomult és már átlépte a Wolkowiesktől délre a Rossz szakaszt a Pruzanytól északra fekvő Smolanca mellett a mo-csárszorosokat is leküzdöttük.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: A támadás továbbra is előrehalad.

Szabadalmazott és törvényesen védett

vetőmag-csávázószer
„ANTISPORAVITA”

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az Antisporavita az összes vetőmagfélék, de első sorban az úszóg által hazánkban állandóan fenyegetett búzáknak csávázására a legmegfelelőbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 kor. 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérrelárusítók:

SCHWARZ ÉS TAUBER
nagykereskedők, NAGYKANIZSA.